

Міністерство освіти і науки України
Поліський національний університет
Кафедра економіки, підприємництва та туризму

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

**«ТУРИЗМ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА
НАЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ»**

15-16 червня 2023

Житомир 2023

Міністерство освіти і науки України
Поліський національний університет
Кафедра економіки, підприємництва та туризму

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

**«ТУРИЗМ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА
НАЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ»**

15-16 червня 2023

Житомир 2023

*Рекомендовано до друку вченою радою
Поліського національного університету
(протокол № 12 від червня 2023 року)*

Туризм: міжнародний досвід та національні пріоритети : матеріали II Всеукр. наук.-практ. інтернет-конференція (м. Житомир, 15-16 червня 2023 р.). Житомир : Поліський національний університет, 2023. 143с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Голова:

Скидан О.В.

ректор Поліського національного університету, д.е.н., проф.

Заступник голови:

Романчук Л.Д.

проректор з наукової роботи та інноваційного розвитку
Поліського національного університету, д.с.-г. н., проф

Члени організаційного комітету:

Балджи М.Д.

професор кафедри підприємництва та туризм Одеського
національного морського університету, д.е.н., проф.;

Валінкевич Н.В.

завідувача кафедри економіки, підприємництва та туризму
Поліського національного університету, д.е.н., проф.;

Гринько Т.В.

декан факультету економіки Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара, д.е.н., проф.;

Куцмус Н.М.

директор НП менеджменту, бізнесу та права Поліського
національного університету, д.е.н., проф.;

Ляшевич А.В.

завідувач сектору туризму та охорони культурної спадщини
управління культури та туризму ЖОДА;

Мазур В.С.

доцент кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу ННІ
міжнародних відносин ім. Б.Д. Гаврилишина
Західноукраїнського національного університету, к.е.н., доц.;

Опалов О.А.

декан факультету економіки та менеджменту Поліського
національного університету, к.е.н., доц.;

Студінський В.А.

директор Науково-дослідного навчального центру
«ПринцепС», д.і.н., проф.;

Титова О.М.

директор Центру пам'яткознавства Національної Академії
наук України і УТОШК, д.і.н., проф.;

Ткачук В.І.

професор кафедри економіки, підприємництва та туризму
Поліського національного університету, д.е.н., проф.

Відповідальний секретар:

Тищенко С.В.

доцент кафедри економіки, підприємництва та туризму, к.е.н.,
доц.

Чернишова Т.М.

доцент кафедри економіки, підприємництва та туризму, к.е.н.,
доц.

Секретар:

Мутасова С. А.

завідувач навчальної лабораторії кафедри економіки,
підприємництва та туризму;

Матеріали подаються у авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактів, статистичної інформації, власних імен, цитат та інших відомостей, наданих у рукописах, несуть авторипублікацій.

©Автори статей, 2023

Поліський національний університет, 2023

ЗМІСТ

Секція 1. ТУРИЗМ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИЗМУ ТА ПРОВОЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ВЛІНКЕВИЧ Н.В., КУШНІРУК А.С. Особливості розвитку наукового туризму в Україні.....	8
ТИЩЕНКО С.В., ОСТРОВСЬКА Д.В. Подієвий туризм, як ключовий спосіб зміцнення економічного розвитку Житомирської області.....	11
КОВАЛЕНКО О.В. Аналіз сучасного стану підготовки кадрів сфери туризму та індустрії гостинності в Україні..	14
ШМИГЕЛЬ О.Є., ШАРОВА Г.І. Актуальні проблеми та тенденції розвитку законодавства у сфері туристської діяльності.....	17
ВЛІНКЕВИЧ Н.В., КЛЕЧЕНКО В.І. Формування поняття «туризм» у сучасній економічній науці.....	21
ЧЕРНИШОВА Т.М. Перспективи створення та розвитку авторських турів на ринку туристичних послуг.....	24
ТИЩЕНКО С.В., НИКОЛИШИН І.Р. Розробка туру вихідного дня для молоді в Львівській області	27
МАХОРИН Г.Л., СУЛІМЕНКО О.Г. Економічні і соціальні пріоритети внутрішнього туризму в Україні як бажаний напрям державної політики.....	30

Секція 2 МАРКЕТИНГ І МЕНЕДЖМЕНТ У СФЕРІ ТУРИСТИЧНИХ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ

ПУГАЧОВА А.С., ШУЛЯР Д.В. Маркетингові інструменти для просування туристичних дестинацій	33
ТИЩЕНКО С.В., БАЙОВСЬКА М.Ю. Формування попиту на готельні послуги в Житомирській області.....	36
ОПАЛОВ О.А., КУЛЕШНИК К.В. Підвищення ефективності маркетингу і менеджменту у сфері туристичних та готельно-ресторанних послуг в сучасних умовах.....	38
СКИДАН О.В., ЧМИРУК Т.І. Аналіз складу та структури персоналу готелю «Україна».....	42

ЧЕРНИШОВА Т.М., ТКАЧУК М.А. Удосконалення якості послуг готельного підприємства «Hilton Kyiv 5*».....	45
ВЛІНКЕВИЧ Н.В., КАРБІВСЬКА В.П. Особливості управління підприємствами ресторанного господарства	51
ЧЕРНИШОВА Т.М., ДЕМЧЕНКО М.С. Маркетинг в сфері музейних послуг.....	54
ВЛІНКЕВИЧ Н.В., ПАПРОВИЙ Д.К. Особливості управління персоналом в готелі «VILLA «ЗАТИШНА»	56

Секція 3 ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРАЇН ТА РЕГІОНІВ

ТИЩЕНКО С.В., ЛЕВЧЕНКО О.С. Напрями забезпечення туристично-рекреаційного використання лісових ландшафтів Полісся.....	61
КАЧАРОВСЬКИЙ Р.Є., МЕЛЬНИК Н.В., ЄРКО І.В., АНТИШУК О.В. Рекреаційний потенціал історико-культурної спадщини Колодажненської ОТГ Волинської області.....	64
КОВАЛЕВСЬКА І.М., КОГУТ А.С. Туристично - рекреаційний потенціал Львівської області.....	68
СКИДАН О.В., РУБАН В.М. Туристично-рекреаційний потенціал Коростишівської об'єднаної територіальної громади	71
ОСПЧУК А.С., БАШИНСЬКА А.С. Перспективи розвитку бальнеологічного туризму в Україні.....	74
НЕТРОБЧУК І.М., КОВАЛЬЧУК С.І., КАЧАРОВСЬКИЙ Р.Є. Сучасний рекреаційний потенціал об'єктів ПЗФ басейну річки Чесновенка.....	78
МЕЛЬНІЙЧУК М.М., МЕЛЬНИК О.В., КАЧАРОВСЬКИЙ Р.Є. Іхтіологічний заказник «Соминець» як важливий рекреаційний об'єкт шацької ТГ Волинської області.....	82
ТИЩЕНКО С.В., СИДОРЕНКО К.В. Туристично - рекреаційний потенціал Закарпатської області.....	86
ЧЕРНИШОВА Т.М., ЗАВОРОТНЮК А.І. Сучасний стан санаторно-курортного господарства України.....	88

Секція 4 ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА ЯК БАЗА РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

МАХОРИН Г.Л., НАМЄСНІК С.М. Кафедральний костел св. Софії – найцікавіший об’єкт релігійного і паломницького туризму у Житомирі.....	92
ЧЕРНИШОВА Т.М., ДЕМЧЕНКО М.С. Культурно-пізнавальний туризм Грузії.....	98
МАХОРИН Г.Л. Потенціал теми «Лютерани байкового кладовища» для розвитку релігійного туризму.....	101
СЛОБОЖАН І.М. Еміграція національних меншин Волині 20-х рр. ХХ ст. (на матеріалах АТ"РУСКАПА").....	105
ОСПЧУК А.С., МАКСИМЕНКО Н.А. Характеристика історико-культурної спадщини Житомира під час воєнного стану.....	108

Секція 5. НАСЛІДКИ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ РОСІЇ ДЛЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТУРИЗМУ

ДУБ. В.В., ЮРЧЕНКО А.Ю. Вплив війни на туристичну галузь України: проблеми та перспективи.....	112
КОВАЛЕВСЬКА І.М., МАКАРОВ Р.О. Інформаційні технології нового покоління в туризмі.....	115
ВЛІНКЕВИЧ Н.В., МАСЛЮК А.В. Особливості розвитку готельної індустрії України в умовах діджиталізації економіки	118
ОПАЛОВ О.А., ГОРЄВА М.О. Використання систем електронної комерції в туристичній галузі.....	121
ТИЩЕНКО С.В., ЦИМБАЛ К.О. Цифрові інноваційні тренди в індустрії гостинності.....	125
КУДІНОВА І.П. Соціальні мережі як інструмент просування туристичної послуги.....	128

Секція 6. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ОРІЄНТАЦІЯ РОЗВИТКУ СУБ’ЄКТІВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

ОСПЧУК А.С., БОВСУНОВСЬКИЙ Д.І. Фінансові результати діяльності ПРАТ «Тернопіль-готель».....	131
ОСПЧУК А.С., САХНЕНКО А.М. Розвиток індустрії гостинності в сучасних умовах.....	134

**Секція 7. СТРАТЕГІЯ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ
ТУРИЗМУ: МІЖНАРОДНИЙ, НАЦІОНАЛЬНИЙ І
РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТИ**

ОСПЧУК А.С., ПЕТРЕНКО О.В. Вплив міжнародного туризму на соціально-економічний розвиток України.....	137
БАЛДЖИ М.Д. Розвиток трудового туризму для повоєнного відновлення дестинація.....	140

8. Чижевська Л. Т., Нич М. М., Карпюк З. К., Качаровський Р. Є. Рекреаційний потенціал гідрологічних об'єктів ПЗФ Головнієньської ТГ Волинської області. *European scientific discussions*: матер. VI Міжнар. наук.-практ. конф. (25–27 квітня 2021 р.). Рим, Італія, 2021. С. 192–196.
9. Чир Н. В., Качаровський Р. Є., Антипюк О. В. Оцінка сучасного стану та перспектив розвитку туристської інфраструктури Любомльського району Волинської області. *Природа Західного Полісся та прилеглих територій*: зб. наук. пр. 2017. № 14. С. 88–92.

УДК 911.3:379.8]:556.51(477.82)

Мельнійчук М.М.

к. г. н., професор, ВНУ ім. Л. Українки ім. Л. Українки

Мельник О.В.

к. г.н., асистент, ВНУ ім. Л. Українки ім. Л. Українки

Качаровський Р.Є.

магістр географії, ВНУ ім. Л. Українки ім. Л. Українки

**ІХТІОЛОГІЧНИЙ ЗАКАЗНИК «СОМИНЕЦЬ»
ЯК ВАЖЛИВИЙ РЕКРЕАЦІЙНИЙ ОБ'ЄКТ
ШАЦЬКОЇ ТГ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Вивчено рекреаційний потенціал іхтіологічного заказника «Соминець». Визначено морфометричні показники однойменного озера. Здійснено аналіз особливостей об'єкту природно-заповідного фонду (ПЗФ). Досліджено можливості використання об'єкта ПЗФ у рекреації. Подано пропозиції по удосконаленню функціонування об'єктів ПЗФ.

Ключові слова: *рекреація, природно-заповідний фонд, заказник, іхтіологічний заказник озеро, оз. Соминець, Шацька ТГ, Ковельський район, Волинська область.*

Процес децентралізації, започаткований в Україні у 2015 році, відкрив перед новими адміністративними утвореннями можливості інтенсивного сталого розвитку території, завдяки розширенню владних повноважень та отримання додаткових фінансових ресурсів.

Нові можливості управління створили передумови розвитку та збереження об'єктів ПЗФ у межах територіальних громад, яких нині у Волинській області налічується 54, зокрема й Шацька Ковельського району (до липня 2020 року – Шацький), що утворена 15 квітня 2016 р. шляхом об'єднання Шацької селищної ради Шацького району Волинської області та Прип'ятської і Самійличівської сільських рад. Площа громади становить – 761,1 км², населення 16 485 особи. Густота населення – 21,7 осіб/км². Центр громади – смт Шацьк [4; 8].

Громада має потужні лісові ресурси (лісистість становить 41 %) та природно-заповідний фонд – в її межах розташований Шацький національний природний парк. Кліматичні умови і ресурси є досить сприятливими для рекреації впродовж року. Середня температура повітря: взимку -3 °С, влітку +18,9 °С. Кількість опадів 650–660 мм. Тривалість періоду літньої рекреації дещо менша, ніж на решті території України [4; 8]. Водні об'єкти громади володіють значним рекреаційним потенціалом, тут налічується 30 озер (зокрема Світязь, Пульмо, Лука, Пісочне, Острівське, Соминець, Чахове) загальною площею понад 6776,62 га (8,9 % площі громади) з об'ємом води 640,4 млн м³; протікає сім річок [6].

Основні лісоформуючі породи – сосна звичайна *Pinus sylvestris*, ялина звичайна *Picea abies*, дуб звичайний *Quercus robur*, з місцезростаннями лікувальних трав і дикорослих ягід – чорниці миртолистої *Vaccinium myrtillus*, журавлини болотяної *Vaccinium oxycoccos*, бруслини бородавчастої *Euonymus verrucosus* [4; 6–8].

Іхтіологічний заказник місцевого значення «Соминець» (рис.1.), що був утворений рішенням Волинської обласної ради від від 26.07.1983 року, № 272 розміщується неподалік смт Шацьк Шацької ТГ. Його площа становить 46,0 га. Він входить до складу Шацького НПП. На території заказника основним охоронним об'єктом є карстове мезотрофне озеро Соминець площею 43,0 га (об'єм води – 0,7 млн м³), завдовжки 1,2 км, пересічна ширина – 0,5 км, максимальна глибина – 2,8 м (пересічна – 1,7 м), довжина берегової лінії 3,0 км. Узбережжя переважно низьке, вкрите чагарниками й повітряно-водними макрофітами.

Середня температура води влітку +18,5 °С, вода насичена киснем, рН становить від 7,9 до 8,5, прозорість 1,2–1,3 м, пересічна мінералізація 0,33 г/л. Дно даного озера вирівняне, вкрите сапропелем, товщиною понад 5 метрів. Фітопланктон озера формують зелені хлорококкові *Chlorococcophyceae*, золотисті *Chrysophyceae*, діатомові *Bacillariophyceae*, ціанобактерії

Cyanobacteria, динофітові *Dinoflagellates* і евгленові *Euglenophyta* водорості. Узбережжя озера вкрите заростями із очерету звичайного *Phragmites australis*, лепехи звичайної *Acorus calamus*, осоки гострої *Carex acuta*, хвоща річкового *Equisetum fluviatile*, рогозів вузьколистого *Typha angustifolia* і широколистого *T. latifolia*, глечиків жовтих *Nuphar lutea*, рдесників плаваючого *Potamogeton natans*, гребінчастого *Stuckenia pectinata* і стиснутого *Potamogeton compressus*

Іхтіофауна озера представлена окунем *Perca fluviatilis*, карасем сріблястим *Carassius gibelio*, щукою *Esox lucius*, верховодкою *Alburnus alburnus*, в'юном *Misgurnus fossilis*, лином *Tinca tinca*, краснопіркою *Scardinius erythrophthalmus*, тощо. В заростях *Phragmites australis*, можна знайти раків довгопалих *Astacus leptodactylus*.

Рис.1 Природні комплекси іхтіологічного заказника «Соминець» [7].

В озері здійснюється поширення популяції раків широкопалих *Astacus astacus*. У межах водно-болотних угідь трапляються лебідь-шипун *Cygnus olor*, гуска сіра *Anser anser*, крижень *Anas platyrhynchos*, велика пірникоза *Podiceps cristatus*, лиска *Fulica atra*, чирянка велика *Anas querquedula*, чернь червоноголова *Aythya ferina*, та інші види водоплавних і навколоводних птахів [2–3; 5–8].

Озеро придатне для відпочинку на воді та екологічного пізнання природи [1]. Реалізація раціонального рекреаційного природокористування в межах іхтіологічного заказника м/з неможлива без попередньої оцінки рекреаційної дигресії та обчислення рекреаційної ємності. Необхідно забезпечити контроль за дотриманням нормативів рекреаційного навантаження. Збільшення площі заказника сприятиме розширенню його буферної зони та збільшить екологічну стійкість. У межах Шацької ТГ існує резерв малозмінених територій для створення нових об'єктів ПЗФ.

Список використаних джерел:

1. Каліновський Д. Рекреаційна привабливість природних водойм Волинської області і можливості їх використання в рекреації та туризмі. *Наук. вісник СХУ імені Лесі Українки. Серія: Географічні науки*. 2013. № 6. С. 43–47.
2. Карпюк З. К., Фесюк В. О. Природоохоронні мережі Волинської області: монографія. Луцьк, 2021. 212 с.
3. Карпюк З. К., Фесюк В. О., Антипюк О. В. Природно-заповідний фонд Волинської області – альбом-каталог. Київ, 2018. 136 с.
4. Ковельська РДА. URL: <http://koveladm.gov.ua/> (дата звернення 02.06.2023).
5. ПЗФ Волинської області. URL: <http://eco.voladm.gov.ua/category/all/locality=9>. (дата звернення 23.05.2023).
6. РОВР у Волинській області. URL: <https://vodres.gov.ua/>. (дата звернення 06.01.2023).
7. Управління екології та природних ресурсів ВОДА. URL: <https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-ekologiyi-ta-prirodnih-resursiv/1/>. (дата звернення 24.05.2023).
8. Шацька територіальна громада. URL: <https://shsrada.gov.ua/> (дата звернення 24.05.2023).

УДК: 379.85(477.87)

Наукове видання

**ТУРИЗМ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА
НАЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ**

МАТЕРІАЛИ

**II Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції**

(м. Житомир, 15-16 червня 2023 р.).

Надруковано з оригінал-макета замовника
Підписано до друку 16.06.2023. Формат 60x84/8. Папір
офсетний. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Умовн. друк. арк. 10,1 Наклад 50 прим. Замовл. №7.

Видавництво ПНУ ДК № 3544 від 05.08.09 р. м. Житомир, вул.
Бульвар Старий, 7 тел.: (0412) 422-106